

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ - ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವಿಶಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಣಿನೇ ತಾರೀಖು...

MR. SPEAKER.—The Hon. Minister is not in the station. This will be posted for tomorrow.

Alleged assault on an electrician at the Bowring Hospital

SRI GOVIND P. VADEYARAJ (Kamlapur) — I have given a notice of adjournment motion regarding an incident that has taken place very recently in Bowring Hospital. Probably, the House is aware that an young electrician when talked about Sri Sanjay Gandhi he was assaulted.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ನಾಳೆಯ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಷಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

SRI GOVIND P. VADEYARAJ — Fascism and the people who are followers of fascism are raising their heads. That is important. Here, a principle is involved. A Congress (I) M.L.A. is involved here. The electrician was made to fall at the feet of that Congress (I) member. He was made to apologise before that M.L.A. and the Health Department authorities.

MR. SPEAKER—I have not permitted you to say anything. I have said that your matter will be converted into a calling attention notice and it will be taken up tomorrow. Now we will take up the vote on demands. The Hon. Minister for Justice and Social Welfare will move the demands.

Budget Estimates for 1979-80

Demands for grants

Demands Nos: 34 and 60

*(Demands on Administration of Justice and Social Security and Welfare
Excluding women and childrens welfare)*

SRI L.G. HAVANUR—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

That a sum not exceeding Rs. 6,00,00,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 34 "Administration of Justice."

That a sum not exceeding Rs. 29,82,10,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government

to defray the charges which will come in course of March 1980 in respect of Demand No 60, 'Social Security and Welfare (Excluding Women and Childrens Welfare),

The Question was proposed

MR. SPEAKE —The discussion on these Demands will go upto 5 O'clock and then the Hon. Minister will reply. We have to adhere to the schedule.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಅನೇಕಲ್)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಇದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆವೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೋ ಅಥವಾ ಬರೆದುಕೊಂಡರೋ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

MR. CHAIRMAN : [SRI H.T. KRISHNAPPA]—In the chair

೧. ೩೦ ಪಿ.ಎಂ

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩೩ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮೊಸಲು ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೆಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೋಟುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಗೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೋಟುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಿಂದ ಓದಿರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ವರೆಗೂ ಜಡ್ಜುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕಾಣದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಇದೇತರಹ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನಾಗಲೀ ಗೌವರ್ನರ್ ಮೇಜರ್ ಪ್ರೀಡರ್ಸ್ ಆಗಲೀ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನ ಆಗಲೀ ಇವರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಇದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಹಂಚಿಕೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ನೆಂದರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೊಳೆ ವೇಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಕೀಳು ಮೇಲುಗಳೆಂಬ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದರಂಬ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಡತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧ್ಯತೀಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು,

ವಸುಶ್ರೀರಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾವಿರುವುದು ಒಂದು ಬೇರೆ ಯುಗ. It is a changed era. ರೋಲ್ಡ್ ಸ್ಮಿತ್ ಹೇಳಿದದ್ದಾಗ, The law grinds the poor and the rich rules the law. It should change now. The law should not grind the poor nor the rich allowed to rule the law. Law must be used as an effective instrument to bring about socio-economic transformation in Indian society as desired and enunciated by various provisions of the Indian Constitution. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧಕ್ಕೆಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುನೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಒಡೆದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರೆಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಮೂರರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಲ್ಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಿರಷ್ಟು ಜನ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೂರಕ್ಕೆ ಸೂರು ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತು. ಕೆಳದಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಂತುಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯದೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಧಕ್ಕೆಯಿರುವುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತುಟದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಮಾಸ್ತರ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಧಿಗಳಿಂದ ಪೆಡ್ಗಾಲ್ ಫೀ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಲಾಯರುಗಳು ರಸೀತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಸೀತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿಯಮವನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

Sri A. Laxmisagar.—under the Act, a lawyer is expected to maintain accounts in respect of matters he deals with.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮತ್ತೊಂದು ತೀವ್ರತರವಾದ ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಜ್ಯೂಸ್ ಡಿಲೇಡ್ ಈಸ್ ಜ್ಯೂಸ್ ಡಿಲೈಡ್, ಪದೇ ಪದೇ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಲಕ್ಷನ್ ಗೆ ನಿಂತಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಒಂದು ಕೇಸು ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆಯೆಂದು, ೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಾದಿಗಳು, ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಸತ್ತಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಜನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರರು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಈ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜನಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೂ

ತಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ ತಾವು ಸಿವಿಲ್ ಪೊಲೀಸರ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಸಮನ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇವೆ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಸರಿ ಹೋಗುವುದು? ಜೊತೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳೂ ಸಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್‌ವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸು ಗೆದ್ದವನು ಸೋತ, ಸೋತವನು ಸತ್ತ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ನಿರಾಸೆಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೧-೨-೩-೪-೫-೬, ೧೦-೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವಾಂಪ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ದೊರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಯಾತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ? ಅನೇಕಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಸ್ಟಾಂಪ್‌ಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆ ಸಮ್ಯಕ್‌ಮನೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಕೆಕೊಡಬೇಕು.

ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಅಫಿಡವಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೂ ಒಂದೊಂದು ಛಾಪಾ ಕಾಗದವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಕೊಡಿ. ಆಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಾಗೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಫಿಡವಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರಿಗಿದ ಜನಾಂಗದವರು, ಎಸ್.ಸಿ. ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಇನ್‌ಕು ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕು ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೇಪರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪೇಪರ್ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಪರ್ಪಣೆ ಅಭಾವವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೇಪರ್ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಸ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಾದರೂ ಸರಿ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮಗೆ ಪೇಪರ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದಿವಾಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ನೂಲಾಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಹಾಕಿದ ಪಣ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಅದುವಲ್ಲವೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ತಾವು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಯರ್ ಗೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕಕ್ಷಿದಾರರು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ ಇದು ತಮಗೂ ಅನುಭವವಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿತು ಕಟ್ಟಿತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಂಗಗಳು ಆದರೆ ತಾವು ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಯೆಥೆ ಚ್ಛವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರವಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ನೆರಳೇ ಅವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಾಪಣೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬೂದವೇ ಅವರ ಆಸೀನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ದುರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡೆ ಕಾಯಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ತಿಂದು ನೀರುಕುಡಿದು ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಕಲ್ಪಾ ಬೆಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ದರೂ ಹಾಕಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಹೋಟೆಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಕೂಡ ಆಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಛೇರೈನ್:—ಪಿಠೋಪಕರಣಗಳು ಇರಲಿ ಮೊದಲು ಕಡ್ಡಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ—ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಳೇಕಾಲದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆ ಅಂತಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನು ಇಕ್ಕಲಾಡಿಸ್ಕಿ ಬ್ಯಾಂಪನ್ ಆಫ್ ಮರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಫರ್ ಹುಯಿಂಗ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೩,೪ ಗಂಟೆಯಂತಹ ಫರ್ ಹುಯಿಂಗ್ ಅಂತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ

ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಈಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ಅವರು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಎಂದು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನಿಂತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈಗಿನಂತೆ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಒಂದು ಸಮಂಜಸವಾದ ಸರ್ಕುಲರ್ ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬರೀ ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್, ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೇ ಆರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಲೈಬ್ರರಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಲೈಬ್ರರಿಗಳಲ್ಲೂ ಲೇಟೀಸ್ ಡಿಸ್ಪನ್, ಏನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನದು ಆಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರಬಹುದು, ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಜನರಲ್, ಏನಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜನರಲ್ ಲಾಗಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಲೈಬ್ರರಿ ಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಂದುಹಾಕಿ.

ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇದೆಯೋ ಅದು ಸಹ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ತಾವು ಬೇಜಾರುಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಅಂತಹೇಳಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಕತೆ ತಾವೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಆಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಫೋರ್ಟನ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಎಸ್ ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ ಯವರನ್ನು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಅವರು ಸಹ ಇತರೇ ಜನಾಂಗದವರಂತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿವುಂ ಛಿಂ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಬಂದಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಏನಿವುಂ ಛಿಂ ಪರ್ಟೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಲಾ ಡಿಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು ಇದನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮನಗಾಣಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. Why cant you take action against courts which are violating the reservation rules. If you want to strengthen your hands we are prepared to do it at any cost. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನೀವು ಪೆ ಚಿಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆಯೇ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು? ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಇಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನು ೨½ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವವರಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹಸರೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನಾಗಿ ವಸಿಡಲು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ದೂರ ಅಪರವ್ಯಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ವಿವೇಚನೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ಏತಕ್ಕಿಂತ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ಯಲ್ಲಿಯೇ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ನಮಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಳಿಗೆ ಮೊ ನ ಬೂಡು ಅನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಕು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಯಾರ ಬಳಿಗೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ

ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ನಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಿ.

ಇನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಫಾರ್ಮ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಅವರಿಗೆ ವಸೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಅವರು ಖಾಸಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಿಗಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ನಿಷ್ಕಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಇರಲಿ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ವಸೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಾ ನಡೆದಿದೆ. ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳು ಏನುನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದ ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಆದೇರಿತೆ ತಾವು ಸಹ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಂದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ತನ್ನಿ. ಇದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಯಾರು ಪರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ, ಹಿಂಸೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಒಂದು ತರಹ ಸೈಕಲಾಜಿಕಲ್ ಬೇಂಚ್ ಆಗಿ ಅವರು ಸರಿಹಾರ ಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌವರ ಮಂಟಿನವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಈ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜುಡೀಶಿಯಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಈಗ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ತಾವು ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಂಟರ್‌ಡೂಸ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಹೆಸರು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲ ಓದಿದ್ದೇನೆ ಆ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಳಿದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರಕಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುತ್ತಾ ವಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅವರು ತೆಗೆಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಸತ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಯಾವ ಜನ ಪಾಲಿಸ್ ನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಥವಾ ಚೆಮ್‌ಲೇಟ್ ಕಾರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಜನರು ಕೂಡ ಹಿಂದೂಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿವಾಡುತ್ತಾ ದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಒಂದು ಕೆ ಯಿಚೆ ರಿಯಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದ ವೇಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ತಾವು ೮೦೦, ೯೦೦ ಅಥವಾ ೧,೦೦೦ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಬಹುದು. ಓದಿ ಓದಿ ಮಗು ಬೇಜಾರಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ತಾವು ಕ್ಯಾಪ್ಪಿಸಮ್ ಒಗ್ಗಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೂರಯಾತ್ರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಮಾಯಣ ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಮರ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬಂದರೆ, ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು

ಬರೆದಿದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ದಶರಥ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀರಾಮ ಇವರುಗಳು. ಇದನ್ನು ಓರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ; ಅವರು ಅವರೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ರಾಮಾಯಣ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಿವು ಈ ರಮಾಯಣ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಾವು ಹಿಂದಳಿದವರೆಂದು ಆ ಹಿಂದಳಿದ ಜನಾಂಗದವರೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹಿಂದಳಿದವರು ಎಂದು ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ನಿವು ಲಾಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದರಿ ಕಮಾಷನ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದವು, ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಭಿಮಾನ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಅದರ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು? ಇವುಗಳ ನೈರಾಂಶಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ? ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏನೂ ಬೇಡ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ನನಗೆ ತಿಸಲೆಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ತಮಗೆ ಮರೆಯಬೇಕಾಯಿತೆ ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಹ ವಾಸ ದೊಡ್ಡ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ದೋಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಸಹವಾಸ ದೋಷವೇ ಕಾಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜಾತೀಯ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು. ತಿಂಗಳರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಕುಂಬಾರರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 95% ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಷ್ಟು ಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದೀರಿ. Are you really justified? ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು ಭಾತೀಯ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾವು ತಿಂಗಳರ ಮಕ್ಕಳು, ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು, ಬೋಜಿಗರ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದು ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಬಹುಶಃ ತಾವು ಹಿಂದಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ ಆಗ ನಾವು ಕೋಮಂಪಾರಂ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಸಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೂ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ತಾವು ಜಾತೀಯ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಬದಲು ಜಾತೀಯತೆ ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜಾತಿ ತೊಡೆದೋ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾತೀಯವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ಜನತೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಹಿಂದಳಿದವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಡತನ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಂತೋದೆಯ ಸ್ಥಿಮೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆತಂದು ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಥಿಮೆ ತಂದು ಅವರ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ. ತಾವು ಇಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅಭಿವಿಟ್ ಕೋಡಬೇಕೆಂಬ ಮತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿದೆ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ನಿವು ಬಿಟ್ಟಿರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅದು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೇಳಲ್ಲ. ಹರಿಜನ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ವಾಪಾಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಸುಜದ್ರತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನನಗಿನ್ನಿತದೆ ಎಂತಹವರು ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿತ

ತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವಾರು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಂಕ್ತಿಕ ಸಲಹೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಲು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏನು ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹರಿಜನಗಿರಿ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ಸಾವಧಾನವಹಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ದಿವಂಗಡ್ಡ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಪಕ್ಷಭೇದವನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಇದು ಪಾನವೀಯತೆಯಿಂದ, ಪಾನವೀಯತೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧/೬ ಭಾಗ ಇರುವ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಹಾಜರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಒಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಹುವುತ ಗಳಿಸಿ ಬಂದಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಇಮ್ಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಿಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ೩೩ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಹಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಬೇರೆಯವರ ವಿಚಾರ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹಾಗೆಂದರೆ, ಇವರು ಹೀಗಿದ್ದರು, ಆದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವಾಗಿ ನೀವೇ ಹರಿಜನರ ತಲೆಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಎತ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಯಾರು ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉದಾಸೀನದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಕೂಡ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೆ, ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೇ, ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾಪಿಜನ್ ಇಲ್ಲವೇ, ನಿಮಗೇಕೆ ಭಯ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ೩೨ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆಯಂತೂ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಿನಿಸ್ಟರ್, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ, ೨-೩-೪ ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ, ಅಕ್ಕಂದರಿಗೆ ಎರಡು ಸೀರೆ ಇರಲಾರದು ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಏನಾದರೂ ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಬ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂಥ ಸಿಹಿಂತಿಡಿ.

೨.೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲೋ ಹುಲ್ಲು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೋಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈಗ ಡಿಗ್ರಿ ಪೈಡ್ ಸ್ಲೆವ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ೧೦ ಅಡಿ ಉದ್ದ ೧೫ ಅಡಿ ಅಗಲ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು, ದನಗಳು, ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲೆ ಇವನು ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ, ನಿನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರಿ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಿತಿ. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನಾವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಬಡವರಿಗೆ ಅವರ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೊಂದು ಜೋಪಡಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕೊಲೆಕಾರರಾಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ

ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಹಳ ಮಾಡಿಡಿರಿ ಎಂದು ವರದಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ, ತಾವು ಪರ್ಸ್ಸನಲ್ಯಾಗಿ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ೪೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಗಲಾ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳವೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. As per the report of the All India Commission for Scheduled Castes and Scheduled Tribes, ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಪರ್ಷ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಂಡಾಗಿದೆ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦, ೩೦೦, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗ ೨೦೦, ೩೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇನೋ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಮನೆ ಬೇಡ, ಮಠ ಬೇಡ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೇಡ, ಬರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಗಂಡಾಗಲೀ, ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರಕತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ. ಪ್ರಿವೈಮರಿ ಯಿಂದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊತ್ತು ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ವಾಮಿ, ಕೂಲಿ ಮಠಗಳು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಮೇಲು. ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ-ಮೆರಿಟ್ ಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಸೀಟುಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಭಾರೀ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದಾಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿರಿ. ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಖಾಸಗೀ ಸ್ಕೂಲಾಗಬಹುದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜಾನ್ ಕಾಲೇಜು ಆಗಿರಬಹುದು. ತಾವು ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಲ್ ಲರ್ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನೀವು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ಶಾಲೆ ಪಾಠಶಾಲೆ ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ. ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸೆಂಟ್ರಾಲ್ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾಳೆಯೇ ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಜಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು, ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆ ನೋಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಹಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮರೆಯಬಾರದು. ೧೦-೧೫-೨೦ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನರ್ಥ. ಹರಿಜನರ-ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ನೀಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆನ್‌ಟೆಬಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಲಾಂಛನವೂ, ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಕಣ್ಣಿದ್ದೂ ಕುರುಡರಂತೆ, ಕಿವಿಯಿದ್ದೂ ಕಿವುಡರಂತೆ ಮೂಗಿದ್ದೂ ಮೂಕರಂತೆ ಏಕೆ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂತಿಮರೇಳಿವೆ. ವೆಳೆ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಓದುವರು. ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡಗ್ಗಲ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೊರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಯು.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ೧೪-೧೫ ಏಕರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ೬.೬೫, ೭೦೨ ಏಕರ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ

೨೭ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ೨೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸರ್ವೆಸ್ ಕಾಂಡ್. ಬರಿಸ್ಕಾನಲ್ಲಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೭.೮೧ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ನಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಏನೆಂದರೆ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮದೇ ಇದೆ, ಅಲ್ಲೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಡಿ.ಬಿ.ಆರ್. ಲೋನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದು -ವತ್ತು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೊ ರಿಸುವಂತಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ, ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೇಡ, ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲ; ದೆ ವರು ತಮಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಖಾತೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ತಾವು ಇವರಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ನೀವು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ, ಏನಾದರೂ ಏಕೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ಡಿಬಿಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆಗಿರುವ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆತ್ಮಸಂತೋಷ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಅದು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಲಾಗಿದೆ ಜಸ್ತಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನು ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಜಿಗಳಿವೆ, ಜರು ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಬಹುದು: ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೀಫ್‌ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಮೂಲಧನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಈ ಕೆಲಸ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಿಡಿಸಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಒಗಟೆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಷ್ಟವು ಪ್ರಾಂಶದಂತೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಬಾವಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ. ಅದೇ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ನಾನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತಂದಾ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವೇ ಅಂಥದಲ್ಲ ೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ೨೨.೫೨ ಜನರಿಗೆ ಅನುಸೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಕೂ ಸ್ಕೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳಂತಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಲಶಾಲಿಯಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿ

ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಾಸನಾ ಅವರಂತಹ ಬಲಶಾಲಿಯಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅದೇ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ೪೮.೭ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಲ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೯೦.೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ; I would like to read some portion from the Report of the Commissioner for Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Part II pertaining to the period 1976-1977. It reads thus.— (page 23)

**“KERALA STATE DEVELOPMENT CORPORATION FOR
SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES
LIMITED, TRICHUR**

The Kerala State Development Corporation for economic development of Scheduled Castes and Scheduled Tribes was established on 7th December, 1972. The Corporation received Rs. 104.15 lakhs as financial assistance from the State Government till the end of 1976-77. Entire interest on the loan was met by the State Government. Till the end of 1976-77 the total expenditure incurred by the Corporation amounted to Rs. 170 lakhs. Schemes like training in driving and supply of autorickshaws, loans for small business, industry etc., loan for purchase of cattle, loan for purchase of agricultural land, construction of houses etc., were reported to have been implemented. 234 persons belonging to Scheduled Castes were trained in autorickshaw driving. 232 autorickshaws each costing Rs. 12,500 had been distributed to Scheduled Caste persons on hire purchase basis. The beneficiaries were required to repay the Cost in easy instalments over a period of 4 years along with interest. A sum of Rs. 28.52 lakh was reported to have been spent on this scheme. Loans ranging from Rs. 1,000 to Rs. 5,000 had been sanctioned to 460 Scheduled Caste persons for starting small business, trade and industry by incurring an expenditure of Rs. 12.94 lakhs. The Corporation arranged payment of an amount of Rs. 84,950 to 43 Scheduled Caste persons in Trichur area through a nationalised bank for purchase of milch cattle. Loans to the extent of Rs. 5 000/- or 80% of the cost of land had been disbursed to 519 Scheduled Caste persons for purchasing agricultural land, involving an expenditure of Rs. 18.91 lakhs. The Corporation decided to construct 2,200 houses at a cost of Rs. 5,000 each for the Scheduled Caste persons. The Housing and Urban Development Corporation New Delhi sanctioned a loan of Rs. 116.60 lakhs for this purpose at 7 3/4 interest per annum. The

interest amount was being borne by the State Government. 1,126 houses were reported to have been completed. Construction work of 1,074 additional houses had been initiated. A sum of Rs. 1.02 crores had been spent on this scheme. The Corporation took a decision to help the Muduvans (Tribals) of Devekulam in marketing of cardamom. It also decided to advance the margin money required by Scheduled Castes to start industries in the mini-industrial estates all over the State. A sum of Rs. 51,860 had been given to 5 entrepreneurs..."

ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಜೈಲಾ ಎಂದರೆ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ, ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ, ಅಥವಾ ಚೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು? ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ರೊಪದ ಬಂದಿದೆ ರೂಲ್ 212ರ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಕೆಳಗೆ ಸಲ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೆಡಿಕೆಗಳು ಜರ್ಜೆಗೆ ಬಂದು ಗ ಸಾನು ಭಾಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪವ ಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರಲು ಕಾರಣವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂ ರೂಪ ಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾರು ಕೊಟ್ಟು ಎಕ್ಕೆ ಕೂರಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರೆಲ್ಲರೂ ದಂಗೆಯೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ನಾವುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ತಪ್ಪು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೆಂದರೆ 1924-25ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ 2-ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ದಳಿತ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಟಿಲಿಟ್ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಲು ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ? ನಿಮಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನರ ಓಟಿಗಳು ಬೇಕು, ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 90 ಅಂಗಳ ಮತ್ತು ಳಿ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ? ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಲಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದಿತ್ತು? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಪರಿಶ್ರಮವಾದಂಥ ಉತ್ತರ ತಮ್ಮಿಂದ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಧರಣಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಈ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ? ಎರಡು ದಿವಸ ರಜಾ ಬಂತು, ಆದ ಕಾರಣ ಆ ಹೊಮ್ಮನ್ನು ತೆರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು, Is it a valid excuse. I am putting it before our Hon. Minister for Social welfare. I am not interested in knowing the reasons. I want to know why the amount has not been drawn and what action you have taken to punish the concerned officials? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತಾ ಸಂಮಾನಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾ ಪುರುಷರು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. (2) ದಾ|| ಅಂಜೇಡಕರ್

ಅವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಅಸ್ತಿಯೂ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದು ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು. ಎರಡನೆಯದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್. ಈ ಎರಡರಿಂದಲೇ ನಾವು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಹಳ ಚತುರರು, ಅರಿತು ನಂಬಿತವರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮತ್ತು ಅರಸರು ಸೇರಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಓಟನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಳಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಿ. ಏನು ಹೇಳಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಓಟು ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಾಗ ಬೆಕ್ಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅರಸರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ೩ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಒಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್-೧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೩೪೩೪ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಕೇವಲ ೧೩೧ ಮಂದಿ, ಅಂದರೆ ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ೩೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೆ ೧೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು? ಈ ಯುಗಕ್ಕೇನಾದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿ ಮಕ್ಕಳು-ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಇದು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಅಂತೆಯೇ ಕ್ಲಾಸ್-II ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೧೧೩೧೨ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಕೇವಲ ೪೯೧, ಅಂದರೆ ೪.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಹರಿಜನರದೇ ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ. ಸಂಜಯಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೂಗಿಬಿಡಿದರು. ಇಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಅದೇ ರೀತಿ ಕ್ಲಾಸ್-IIIರಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷದ ೪೪೪ ಮಂದಿ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ೧೪೩೮೧ ಮಂದಿ ಅಂದರೆ ಅದೂ ಕೇವಲ ೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಲಾಸ್-೪ರಲ್ಲಿ ೮೩೩೩೭ ಮಂದಿ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನರು ೧೩೨೫೪ ಮಂದಿ, ಅಂದರೆ ೧೫.೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಈ ಹೆದ್ದೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಹೆದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇವಲ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೂಡ ೩ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಬರುವುದು? ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಆಕಾಶವೇ ಗತಿ. ಕೆಳಗೆ ಭೂಮಿಯೇ ಗತಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಕೂಡಲೇ ತಮಂಧರರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಫೋರ್ಡ್ ಫೋಲಿಯೋ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಭವಿಷ್ಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಖಚಿತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ೩೦ ಫೆಬ್ರವರಿಯ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಈಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನೀವೇನಾದರೂ ಸಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲ ತೀವೆ. ನೀವು ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಖಂಡಿತ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ, ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ೩೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿರಂದೋಗಿ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀವು ಅದರ ಅರ್ಜಿಗಳೇ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೊರ್ಟಿನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಅಪ್ಪ-ಅವರ ತಾತ ಇವರು. ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ನಿರಂದೋಗಿ ಹರಿಜನ ಸ್ನಾತಕ ಕೋಶ್ವರ ಪದವೀಧರರು ಒಬ್ಬ ೨೫೫ ಮಂದಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ನವರು ೧೭೭, ಸೈನ್ಸ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ನವರು ೫೪, ಕಾಮರ್ಸ್‌ನವರು ೧೩, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರು. ಅಂತೆಯೇ

ಪದವೀಧರರು ಒಟ್ಟು ೨೭೮೨ ಮಂದಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್ಸ್‌ನವರು ೧೯೧೫, ಸೈನ್ಸ್‌ನವರು ೪೭೧, ಕಾಮರ್ಸ್‌ನವರು ೧೭೭, ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ ೩೮ ಡಾಕ್ಟರ್ ೭೯, ಕೃಷಿಯವರು ೩೧, ಬಿ. ಎಡ್. ನವರು ೫೫ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದವರು ೧೬. ಬಿ. ಎಡ್. ನವರು ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿರಾ ದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿ ಪದವೀಧರರು ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು ಇರುವಾಗ ಇವರನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ? ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ದೊರಕಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದೊರಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಾವು ಇನ್ನು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಸನ್ಮಾನ್ಯರಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ರಂಗನಾಥ್‌ನವರು, ಪ್ರಭಾಕರ್‌ನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಫೇಸ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರು ವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಇದೆ, ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕಛೇರಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ೪೫೦೦ ಜನ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿಲ್ಲ ೨೦೧೫೦ ಮಂದಿ ಹರಿಜನ ನಿರಾ ದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವಾಗ ನೀವು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ನೋಡಿ, ಇವರೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೋಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಅನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಣಾಮ ಎದರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಾವಿಲ್ಲ, ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೀಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಕಮೀಷನರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕುಂಟುನಪ ಹೇಳಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಷೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಎಂದು ಇವು ಮೂರನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೆ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೆನ್ ಇದೆ ಕಾಗದ ಇದೆ; ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕಾಯಿದೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೋಟಾವನ್ನು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೇಸ್ತ್ಯ ಏನಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ

ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. He can call for the appointment register. He is at liberty to inspect any office and report the matter to the Chief Secretary to take further action. ಇಂತಹ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀವು ನಮ್ಮ ಜಂಥಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನಿದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಲ್ಪರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕಾಡನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಿ ಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲದೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನ್ವಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಯಕರಾಗಬೇಕಾದರೂ ಈ ಒಂದು ಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕಾಡ್ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ಕಲ್ಪರನ್ನು ಯಾರಿ ರೀತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಅಂತಹ ಕಲ್ಪರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂದರೆ A Special Commissioner's Secretariat has been set up. ಅಲ್ಲವೇ ಅವರು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಗೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮರದಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಾಂಟ್ ಅಮೌಂಟ್ ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವನ್ನು ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದೇನೇ ಇದೆ ರೂಪಾಯಿ ೨೩ ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿನ ದಿವಸ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಜಾಬ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಪಂಜಾಬ್. ಇದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಭಾಷಣಗಳಂತೂ ಸುಫೀಫವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ನುಡಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ರಿ ವರ್ಷಗಳ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲಾಂಕಾಶ ವರ್ಗಗಳವರು ಸಾವಿರಾರು, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ಗತಿಕರು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರಿಗೆ ನೀವು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಳುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೂ ಕಳಕಳ ಇರಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮಗೂ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ, ಹೃದಯ ಇದೆ, ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಿ ಸರ್ವೇಷನ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀವು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು

ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯು. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂವರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಡ್ಯೋಲ್ ಕಾಸ್ ಮತ್ತು ಪಡ್ಯೋಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಬ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. I am thankful to Sri Armugham who has given a very fine report as Chairman of the Committee on the Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ in Punjab under the Janatha Government it has risen to 40% in the case of Constables and to 25% in the case of Patwaris. ಯು. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕಾಸ್-೩೬.೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್-೬೬.೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪಲ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆ ದೊರಕಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪವರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಲ್ಲಿ ಲಯಸ್‌ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಆಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದಲಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಿಸಲಾತಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದುಃಖದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಓದುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ, ಓದಿದಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಓದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾರವರು ಮೊನ್ನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ 'ಓದಿರ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ೮೮ನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಬೇರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಕಂಡು ಸಾಕಾಯಿತು. ಅನ್ಯಾಯದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾಸ್ಕರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ನೀವು ಜನತೆಯಿಂದ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತೆಂಟು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅರವತ್ತೆಂಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ? ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು? ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಕೂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಯಸಾಧಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹರಿಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಪಾಮಾಣಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ; ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಆದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರವತ್ತೆಂಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವೂ ಹರಿಜನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ ೧೦ ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗೌಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಿಬರ್ಬ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾವ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲ ನಾಮಕಾಪಸ್ತೆ. ಬಾಲಬುಡಕರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಅದು ನಮಗೂ ನಿಮಗಿಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಅಜ್ಜೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ? ಹೋಗಲಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪರ್ಸನ್‌ಲ್ ಸ್ವಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲ ಸತ್ಯ ಹರಿಚ್ಚಂದ್ರೇ! ಇದು ಸಚಿವರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಸತ್ಯಸಂದತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿಚಾರ. ರಾಜ್ಯದ ಅರವತ್ತೆಂಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೇ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಅವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆಷ್ಟು, ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಜಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕದೆ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇವು ಇದ್ದೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರಲ್ಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಆಯಿತು. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಏನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಾನದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಅವರುಗಳು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಎಂತೆಥ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಹರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರೀ ಸಹಾರಿ ಅವರನ್ನು U. P. S C. Chairman ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ for the first time another scheduled Caste member has been appointed as second member of the UPSC; Sri M. R. M. ni, Chairman Shipping Corporation of India; Bola Bashwan Sh sri, Chairman Civil Liberties Commission; Prabhakar IAS, Secretary; Sri Rajb hadur, Chairman Madras Port Trust; Sri K. R. Narayan, Vice Chancellor J. waralal Un iversity, New Delhi; Sri Basaviah, Chairman Central Silk Board; Sri Jayaraman, Member Civil Liberties Commission; Sri Malik, I.C.S., is also member to the Civil Liberties Commission; S i T. S. Nagi, Chief Secretary, Assam Government Member; ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಜೋನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೈಲ್ವೆ ಜೋನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕು. ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಹರಿಜನರ ಹಿತವನ್ನು ದೇಶೀಕೊಂಡು ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯ

ವರಂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು; ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ, ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ಇಲಾಖೆ ನಿಮ್ಮದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನ್ನಿಸಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು. I would like to draw your kind attention to the Volume I, Para I, Chapter 3 - Scope of Enquiry - Government of Mysore (Now Karnataka) appointed our Commission by their Government Order No...dated 8th August 1978. The terms of reference are as under.

- (i) To suggest criteria to be adopted for determination whether any class of persons in the state other than SC-/STs may be treated as socially, educationally backward classes.

“ಸೋಷಲ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಟೆರಿ” ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದೇ ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ತಾವು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆ? ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ? ಹರಿಜನರನ್ನು, ಯಾರು ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರು ಮುಖ ನೋಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಯಾರು ಅವರ ಹೆಸರು ಎತ್ತಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ೧೦೧ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗವನ್ನೆಲ್ಲ ತಂದುಬಿಟ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತಮಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈ ೧೦೧ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೃತ್ಯ ನೇರ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು, ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಸೇರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ. The communities which do not suffer from the stigma of untouchability must be removed. ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬೋವಿ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ this is not the community which is suffering from stigma of untouchability. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ವಾದವನ್ನು ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹರಿಜನರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಆಸೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಶಿಫು ಸಮಾಜದ ಇತರ ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಗಳಂತೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮಗಿರುವ ದುಃಖ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ೧೦೧ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೀರಿ? ಅವರು ಬಡವರೇ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. Scheduled caste problem is not economic problem. It is a social problem. I am putting this question - Are they suffering from stigma of untouchability? Why have you placed them under the list of Scheduled Caste? Please enlighten me whether it is within the purview of the State Government to add and remove castes whenever they want and whenever they do not. ತಾವು ಮಾಡಿದೀರಿ; ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನು ರಿಸರ್ಚ್ ವೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಚೆಂಜ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ? ೭ ಜಾತಿ ಇದ್ದಾಗ; ೧೦೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ೧೫೦ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೇರಿಸಿದರೂ ೧೦೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್? ತಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ೨-೩ ಜಾತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಜ್ ಏತಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. Please enlighten us whether it is within the purview of the State Government to add and remove castes whenever

they want... ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬೇಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ; ಡಾ|| ಅಲೆ ಬೆಡ್‌ಫೋರ್ಟ್‌ನ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನೋವು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ; ಆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಮುಖಂಡರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ನೋವು ಹೆತ್ತವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮೆಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿನ ಕಡಿತದ ನೋವು' ಎಂಬ ಮಾತಿಗಳನ್ನು ತಂದುಹಾಕಿ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇದ್ದಂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಹೋರಾಟ; ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅಷ್ಟೆ!

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಜಿ. ಹಾವನೂರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಆಶ್ರಿತಿಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಹಾಗೂ ಗೌರವಾನೀತ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರು; ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಂತ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದೆ. ಕೆಲವು ಪರದಿಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ವಸ್ತುನಿಜವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂತ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬರಬರುತ್ತಾ: ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನಾನು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದ ನಂತರ ಮತ್ತು ನಾನು ಟಿಫಾರಸ್ಕು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾವುದೋ ಪುಟ ಓದಿ; ಕೆಲಕೆಲವು ಜಿತಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ? ೧೦೧ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸತ್ಯವೋ ಅಸತ್ಯವೋ? ಅವರು ಏನು ವದಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಕೂಡ ಸತ್ಯವೋ ಅಸತ್ಯವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಸದನದ ಅಮೂಲ್ಯ ವೇಳೆಯನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರದಿಯಿಂದ ಏನು ದರೂ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದೆಯಿಂದ ವರ್ಗದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬದುಕು ಹಿಂದೆಯಿಂದ ವರ್ಗದವರು ಅಪವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ೧೯೭೫ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ನಿಜ. ಹರಿಜನರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಮಾದರೇಕಾದರೆ, ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸುಮಾರು ೭೦-೮೦ ಪಕ್ಷಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಹರಿಜನರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಬರೆದಿರತಕ್ಕುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾತಿಗಳು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ಇವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಇವರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಟಿಫಾರಸ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹರಿಜನವರ್ಗದವರಾದ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು, ನನ್ನ ವದಿಯಿಂದ ೧೦೧ ಜಾತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದ ಒಂದು ಪಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೫ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ವದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದೆ. ಶಾಸಕನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೬ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ರಿಮೂವಲ್ ಆಫ್ ಏರಿಯಾ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಕ್ಟ್. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಪುನರಂಗೀಕರಣವಾದನಂತರ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಇದ್ದವೋ, ಅಂಥ ಲಿಮಿಟ್ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಲ್ಪರ ಜಾತಿಗಳು ಇದ್ದವು, ಲಂಬಾಣಿ, ಕೊರಮ, ಕೊರಚರು, ಅವರು ಆ ಜಾತಿಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ರಿಮೂವಲ್ ಆಫ್ ಏರಿಯಾ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರದೇಶ ಮೀರಿ ನಿವಾಸಿ ಮಾಡಿದನಂತರ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪಡ್ಡರು, ಲಂಬಾಣಿಗಳು, ಕೊರಮರು ಹರಿಜನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರು ರವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವದಿಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

(MR. SPEAKER in the Chair).—

SRI G. BASAVANNA.—Sir, I want to know the criteria for determining the SC/STs. As per Article 17 of the Constitution untouchability should be abolished. There is an Untouchability Act also, and persons who practice untouchability are liable for punishment. Is it fair again to impose the criteria of untouchability while classifying a particular class or caste as SC/STs?

†SRI L. G. HAVA UR.—The concept of 'depressed class' or the expression 'depressed class' was first used before the Constitution came into force to designate that class of persons who suffered from the stigma of untouchability. It has an historical background. I think it is not necessary now to refer to the origin of the term or expression 'depressed class'. I have traced the origin of this expression from 1884 and I have made a reference to it in my report. After going through the debates in the Constituent Assembly, reading books written by Dr. B. R. Ambedkar and after reading articles and speeches of Mahatma Gandhi, I came to the conclusion that the expression 'depressed class' was intended to apply only to the untouchable class. However, during the 1930's when there was a proposal for amendment of the Constitution at the Round Table Conference also Dr. Ambedkar, Mahatma Gandhi and others referred to the untouchables as 'depressed classes'.

Frequently and some political leaders in those days referred to the untouchables either as depressed classes or oppressed classes or survival classes and so on. Nevertheless those expressions applied only to the untouchable class amongst the Hindus. So, when the Constitution was amended in 1935 under the Government of India Act, 1935, the term 'depressed classes' was changed and classes of persons who were formerly known as 'depressed classes' later came to be termed as 'Scheduled Castes'. In the draft Constitution also, the expression 'Scheduled Castes' is used, again denoting those Depressed Classes who suffered from the untouchability. In that context I have said in my report that the list of Scheduled Castes should in principle contain only the Untouchable Hindu Caste.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂತಹ ದರೋಡೆ, ಕೋಲೆ, ಖೂನಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಉರ್ಜಿ ಅಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ಸ್ ಕೇಸ್ ಆದರೆ ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ೫೯೨ಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು; ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ೩೭೬ಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು, ೧೯೭೮ಕ್ಕೆ ೩೯೬ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಒಂದು, ಎರಡು ಕೇಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮನಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪೇಪರ್ ಓದುವಾಗ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ...

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಜಿ. ಹಾಜನೂರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಜೇಂದ್ರ ನೆನ್ನ ಪರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಪಾದನೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸರ್, ನನ್ನ ಅಪಾದನೆ ಏನು ಎಂದೂ ಮನೆತುಂಬಿಲ್ಲ. ೧೮ ಪರ್ ಪೇಜ್ ಇದ್ದು ೩೦ ಪರ್ಪೇಜ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನೀವು ಸೇರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ ಆದರೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. But unfortunately you have misunderstood the whole issue. I would like to draw your attention to page 14: "to suggest the criteria to be adopted for determining whether any class or person in the State other than the Scheduled Castes..."

SRI L. G. HAVANUR.—Sir, although the Commission was appointed to suggest criteria in the identification of Backward Classes other than the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, representations were received and even witnesses appeared before the Commission claiming inclusion of certain communities in the list of SCs. Although it was not my function to suggest to the Government whether such communities should be deleted from the SCs/STs, Since there were many many claims even from Christian community for inclusion of Harijan-converts to Christianity to the list of SCs; and some communities claiming that they suffered from the stigma of untouchability or some communities claiming that though they did not suffer from the stigma of untouchability, economically they are far more backward than the already SC communities. I had to say that the list of SCs/STs required revision.

My hon. friend said at the outset, while dealing with my report that it was because of my recommendation some of the touchable class has been included. His second argument was that after the population of SCs. increases, reservation also should proportionately increase. My point is : his assumption that because of my report, the list came to be enlarged, is not correct. And therefore he should admit that it is not because of my report or my recommendation that the list of SCs. came to be enlarged.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—I hold my view and you please hold your view. ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಲ್ಲೆ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಗುಡಿಬಂಡೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲರತಕ್ಕ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸೆಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇವರಿಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಹೂಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೆಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಇವೊತ್ತು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿ ದ್ದಾರೋ, ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸೆರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕೇಸ್‌ನ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ಅದರ ಈ ಕಾನೂನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಂಗಾರು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡ

ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನಗೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಸ್‌ ಡೀಲ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಇವೊತ್ತು ಜೀವತೆಗೆದುಬಿಡುವುದು ಸುಲಭವೆಂದು ? ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಪೈರಿಂಗ್ ಆದರೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೮ಕ್ಕೆ ೩೯೬ ಕೇಸ್‌ ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೇನು ? ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಹರಿಜನರ ಕೈಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನೀವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕಂಡೋಲೆನ್ಸ್‌ ಲೆಟರ್‌ ಇಲ್ಲ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಗಲಾಟೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾನ್‌ಬ್ಯೂಕರ್‌ನ ಶಾಸನ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಶಾಸನ, ಜೀತಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಘರ್ಷಣೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಘರ್ಷಣೆ ಆದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರಕಡೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇದು ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಇರಲಿ-ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಇರಲಿ ಇಂತಹ ಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡರೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವರ ಸಿವಿಲ್‌ ರೈಟ್ಸ್‌ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಮುಖಂಡರಾದ ಜನ ಕೋಮು ಪಾರು ಪ್ರಚೋದನೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಸಿವಿಲ್‌ ರೈಟ್ಸ್‌ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪೋಲೀಸ್‌ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರಬಹುದು, ಮೆಡಿಕಲ್‌ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರಬಹುದು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಇವತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಈ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಾದರೆ ಖೂನಿ ಯಾದರೆ ಆ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ್‌ನ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧೫೦ ಮಾತ್ರ, ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ; ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ನಿಮ್ಮ ಈ ಪೋಲೀಸ್‌ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೇ ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್‌.ಪಿ. ಆದರನ್ನಾಗಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ....

ಲೆದ್‌ಕ್ಷರ — ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಸಮಯವೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬಹು ಹೊತ್ತಿನಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ — ಹಾಗಾದರೆ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ ಚೌಡಯ್ಯ (ಭರಮಸಾಗರ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಖಾತೆ ಯಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗಗಳ, ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಮನವನ್ನೇ ಸೆಳೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ

ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲವಾರು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏನು ಕನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಎರಡು ಸಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧/೫ ಜನ ದೀನದಲಿತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಇದ ಎರಗೂ ನಾವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಹತ್ತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಮದಿಯಲ್ಲಿ ಆಕವಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಂಥ ಅಟಾಕುಯೆಂಟ್ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಹೋಸುಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕಳಂಕ ಬರೆದಿರಲಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈಗಲೇ ನಾನು ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ಆಗಮ್ಯಸೇಷನ್ ಸೆಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿ ದೀನದಲಿತರ, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ವಿಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ಯೇ ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ೧೮ ಪಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತಾಂತ್ರಿಕರಾರ್ಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರಿಫೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದು ಸಮರ್ಥರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರು ತಂದಿದ್ದರೆ ಅವರ ರಿಫೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಂಕೀಕರಣಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೧೮ ಪಸೆಂಟ್ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಏನು ಇದೇ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ರಿಫೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ

ದ್ರೋಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಬಡ್ತಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ರಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗನ್ಯ ಸೇವೆ ಸೆಟ್ ಅಪ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಲೋಣಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಧೂವ ರೀತಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ರಾತ್ನಾ ರೀತಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಗ್ರೇಡಿನ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರ್‌ರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಆಗಿ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಲೆವೆಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫೀಸರ್‌ರವರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಫರ್ ವರ್ಕ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲವೀಳಬಹುದು ತ್ತಿದೆ ; ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರ್‌ರವರು ನೇರವಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ವಗೈರಿ ಬರಬೇಕಾದುದು ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದುವರ್ಗದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ವಗೈರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳನ್ನು ಸಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೀಮ್‌ಗಳು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಟು ಗೆಸ್ಟ್ಡ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಫ್.ಒ. ಗೆಸ್ಟ್ಡ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಟು ಅಫೀಸರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವುಗಳು ದೊರೆತು ಅನೇಕರೊಳಗಿನ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಂದ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೀಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರು ಪೂರ್ಣವಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಗ್ ನೆಟ್‌ಷನ್ ಸೆಟ್ ಅಪ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು ೧೯೫೭-೫೮ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಡ್ತಿ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಇತ್ತು ಅದೇ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿಡ್ಲೇ (Midly, ಮೀಲ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇರಿ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ೫೦ ಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೦ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ೧೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು

ಇನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನರ್ತನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನರ್ತನ ಶಿಕ್ಷಣ ಆವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಮನೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹಿಂದೆ ೧೯೫೭ ಶಿರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು. ಈ ರೀತಿ ಬಡ್ಡೆಟ ಪ್ಯಾಟರ್ನೇ ಮುಂದೆ ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ಏನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ವಿಡ್ ಡೇ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ೪೦-೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದರೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹರಿಗಿರಿಸಿದ ಗಿರಿಜನ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ೫೦ ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ತನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ತನ ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಎಂದು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನರ್ತನಶಾಲೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರೆ ದುಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ೫೦ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನರ್ತನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ನರ್ತನ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಾದ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಇಲಾಖೆಯ ಶೀಫ್ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ ವಿರಾರು ಜನ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಲ್ಲೂಕು ವಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಫೆಲೋರಾವರರು ಸ ವಿರಾರು ಜನ ಕೆಲಸ ಕೊಸ್ಕರ ಇವತ್ತು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಫೆಲೋ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದು ಮುಂದೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಐಡೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಸೆವಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ವಿಸತಲು ಇಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶೇಕಡ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಕೇವಲ ಕನಿಷ್ಠ. ಇದರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ಜಮೀನಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೦ ಭಾಗವನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ಇದೆ. ಇದು ಸಂಯೋಗ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲಿಕ್ಯು ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಲು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಹತ್ತಾರು ಜನ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಜಮೀನುಳ್ಳವರು ಇದನ್ನೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ೧೯೫೯-೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳೆಂದು ಏನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈಗ ಅವು ಹಾಳಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೭ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೪-೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಅವರು ಇಂದಿಗೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ಭಾಗವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಪೆಷಲೈಸೆಡ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದು ಸೂಚಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ-ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಮಗ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಲು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೇ ೩೩ ಜನ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಭೇದ ಬೇಡ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಏಕಗೋಸ್ಕರ ಶ್ರಮಿಸುವವರು ಇದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ತಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರುವಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಏನೆಂದರೆ, ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂವತ್ತೆಂಟೂವರೆ ಲಕ್ಷ, ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ೪೧ ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಟರಸಿ (literacy) ಪ್ರಮಾಣ ೧೩.೮೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ೧೪.೬೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇತರೇ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣ ೩೦, ೫೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೦.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರೇ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ೩೦, ೫೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗವತ್ತವಾಗಿ ಏನು ಈ ಒಂದು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಕಡೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೫ ಭಾಗವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ ೩ ಭಾಗವನ್ನು ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಏನೊಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ನಿಗದಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಆಗಿನ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ೧೫:೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೯ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಂದರೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿ ಕೂಡ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನೊಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಇಂದೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ೬೫ರಿಂದ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹವರೂ ಕೂಡ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಡಬೇಕು. ಗಿರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಈಗಿನ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಕಾಲುಭಾಗ ಇದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೀಸಲಾತಿಗಳನ್ನು ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಈಗ ಏನು ೧೮:೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ೨೦:೪ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿಗಳನ್ನು ಏನಿರಲೇಬೇಕು ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥಾ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಏನೆಂದರೆ ಹಾವನೂರ್ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಲಾಸಿಫೈ (ವರ್ಗೀಕರಣ) ಮಾಡುವಾಗ ಒರಿಜನಲ್ ಪಡ್ಡೊಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್‌ನವರು ೩೨ ಜಾತಿಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳು ಸೇರಿಸಿ ಜಸ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು, ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಗುಲಾಮ ಗಿರಿಯಿಂದ ಬಂದಂಥಾ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಈ ನಾಟಕ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದು ಸರಿಯಾದಂಥಾ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಏನನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ ಜಾತಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿರುವಂಥಾ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮೂಲತಃ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಅಂತ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ, ಕೇಳು ಜನ ಎಂದು ಮೊದಲು ಏನು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೋ ಅಂಥಾವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ಗೆ ಇತರೇ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾರನ್ನು ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ೩೨ ಜಾತಿಗಳು ಇದ್ದುವು. ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆದಾಗ ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಯವರಲ್ಲಿ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಾ ಈ ಒಂದು Scheduled Cast listಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೋವಿ ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ Scheduled Caste listದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ನ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ನಾಕರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ನ ಒಂದು (untouchable) ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಕೂಡ ಸಿಗಲಾರದಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ touchable ಅನ್ನುವ ಜನಾಂಗ, ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಒಂದು Scheduled Caste ಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದಂಥಾ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸದಾದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಬೇರೆ ಇತರ ಜಾತಿಗಳು ಯಾರು ಈ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಡೀಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ Schedule Caste ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು untouchability ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ touchablesನ್ನು ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಇವರು ೩ ಜನತಾ ಹರಿಜನ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೋದರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (I)ಕ್ಕೆ ಬೆಕ್ಕಿನ ಕೈಗೆ ಸಿಗಲು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ನಗು ಬಂತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ (ಲಿಬರ್ಟಿ ಈಸ್ ದಿ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಎ ಮ್ಯಾನ್). “Liberty is the fundamental right of a man” ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇಲಿಯ ಹಾಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹುಲಿಯ ಹಾಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಲೇಸು ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಜನತಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಬಲೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಬಲೆಗೆ ಹೋದಿರಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾನವನ ಹಕ್ಕು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಆತನು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದೇ ಲೇಸು. ಆದರಿಂದ ಆ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. I would like to quote what Dr. Ambedkar has said: “No man is grateful to another man at the cost of his self-respect; no woman will be faithful to another man at the cost of her chastity and no nation would be grateful to another nation at the cost of its liberty”. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಅನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಇಲಿಯ ಹಾಗೆ ಬಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹುಲಿಯ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಲೇಸು. ಆನಂತರ ಆತ ಯಾವ ತೋಳಿನ ಬಾಯಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು. ಈಗ ಅವರು ಜನತಾದಲ್ಲಿ ಇಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೂರಕವಾಗಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಟ್‌ರ್ಟ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ ಹುದ್ದೆ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಹುದ್ದೆ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಮೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ ಹುದ್ದೆ ಆಗಲಿ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರ್ಟ್‌ರ್ಟ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ೧೯೭೮ರ ಒಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥಾ ಒಂದು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೆ. ಇದರ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಈಗ ಅನಿರಂ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಹುದ್ದೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹುದ್ದೆಗಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾ ಒಂದು ಹೊಸ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ It is really a good scheme. I must congratulate the Hon'ble Minister for Law for having thought of such scheme to encourage SC and ST Advocates to become suitable officers in the Judiciary.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ೮-೯ ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರನ್ನಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಕೋರ್ಟ್ ಅಡ್ಡ್ ಕೋರ್ಟ್‌ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಕೂಡ ಮೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಲು ಮತ್ತು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲಾ? ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀ K. ಭೀಮಯ್ಯ ಅವರನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ೨೦-೨೨ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಹರಿಜನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನಾಗಿ ಇಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ದುರುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಮೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇವರನ್ನು ಮೈಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಚ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಇವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಡತನ ಅಗತ್ಯ. ಇವರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Educate Organise and Agitate" ಅಂತಾ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೀನ ದಲಿತರಿಗೆ ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತಾ ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾವೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಸದೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋರಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲಾ. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇನ್ನೂ ಕೇವಲ ೧೨% ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಕಾರಣ ತಾವು ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಏಕೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಯಾವಾಗಲೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಇವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಗೌಡರುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನ ಕಾಯಲಿಕ್ಕೋ ಕುರಿ ಕಾಯಲಿಕ್ಕೋ ಇಟ್ಟುರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಊಟದ ಖರ್ಚು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹರಿಜನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಬಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ? ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ (ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್) ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ, ಅವರ ಒವಣಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗಿಲ್ಲ. Why Government could not give special incentives for the Harijan poor children who could not go to the schools? ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೦೦-೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿ ಉದ್ಧಾರ ವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮೂರನೆಯ ಮಗು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಏಕೆ ಕೂತರು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹರಿಜನರು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲೇಜು ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಮೂರನೆಯ ಮಗಳಿಗೋ, ಮಗನಿಗೋ ಕಾಲೇಜು ಎಜುಕೇಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. The third child who is studying in college should also be given scholarship. ಮೂರನೆಯ ಮಗು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪರಾಧವಾದರೂ ಏನು? ಆಸ್ತರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ, ಮೂರನೆಯ ಮಗು ಜನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುವ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ವಗೈರೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಂದಲೂ ಇನ್‌ಕಂ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸಸ್‌ನವರಿಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ, ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇಂಥ ಕಂಡೀಷನ್ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹರಿಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವಂಥ ಅನುಕೂಲತೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ (ಚೆಕ್‌ಅಪ್) ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಮುಟ್ಟಿದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹ ತಾವು ಉತ್ತಮ

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಯಾರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು, ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಕೆಳದಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Why the activities of the Coir Board are not extended to other rural areas? ಇದು ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸಮೀಪದಿಂದ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸುಮಾರು ೭೦-೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದು ೮೦ ಲಕ್ಷ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯದಿವಸ ಮಳವಳ್ಳಿಗೆ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹರಿಜನರು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ೫೦೦ ಜನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂತು, ನೀವೆಲ್ಲರು ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಸ್ಟಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಎಂದು ಬರೆದರು. ನಾವು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮ್ಯಾನೇಜರರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ನಾವು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಇವರಿಗೆ ಏಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಃಕರಣ ಇದೆಯೇ? ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಸ್ಟಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಏಕೆ ಇಡಬೇಕು? ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ೧೯೭೬-೭೭ ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ. ನೀವು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ, ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜನತೆಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ, ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ಮನೆಯಿಲ್ಲ, ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಡಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ಧು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ರಿವೈಟಲ್ (Revital) ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಈ ವರುಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು (ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಸ್ಟಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು) ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ (Security) ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ತಾವು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಸ್ಟಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

೫೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಹೆಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಶೋಷಣೆಯಾದ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾವರೀತಿ ಇವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಜನರೇ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಲೇಖಕರು ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗಲ್ಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆಗಳವೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಟಿ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಲಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲಿ ಹೆಜನರೇ ಅಲ್ಲ. ಇತರೇ ಜನಾಂಗದವರು ಹೆಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಪೈಕಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಲೇಖಕ ವರ್ಗದ ರಾಜೇಗೌಡರೂ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ದಲಿತ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು. ಶ್ರೀ ಕೆಂಪಹನುಮಯ್ಯ ಎಂಬವರು ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗಲ್ಲಾ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹವರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಡಾಯವಾಗಿ ಲೈಬ್ರರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಪೈಕಿ ಹೆಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರೇ ೬೦ ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ೬೦ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ೩,೭೮೦ ಮಂದಿ ಗಿರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಹೆಜನರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿ ೧೦ ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕರೆಯೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅಖಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುದು, ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೩-೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ೪-೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ೭-೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು; ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೆಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಬಿ.ಎ., ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ., ಬಿ.ಇಡಿ., ಬಿ.ಇ., ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಫರ್ಟಿ ಮಾಡಲಿವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರೇ ಇರಲಿ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಹೆಡ್-ಆಫ್-ದಿ ಡಿವಿಷನ್ ಮೆಂಟಿನವರೇ ಇರಲಿ. ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರೇ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಅವರ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ಹೆಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೋಗಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ೬೦-೭೦ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಯವರು ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಟ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ; ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಅವರು ಓದುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದಕಾರಣ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದಂಥ ಒಂದು starred ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಉಳಿತಾಯ

ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ೧೫-೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಖಾಸಗೀ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ, ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಖಾಸಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇವುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವರ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗ ಇದ್ದಂಥ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರೂ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಇವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಡೈನಾಮಿಕ್ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ; ಆದರೆ ಅವರು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಇವರು ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವಾಗೋಣ ಉನ್ನತಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೨ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಅಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ೧೯೬೭ ರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಾಯಕನಾಗಲೀ ಶಾಸಕನಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಲವೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಶಾಸಕ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಹರಿದಿನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮಾಂಗಂ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ೧೯೭೮ ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದಾಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಈಗ ಬ್ಯುಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರತಿ ಸ್ಟ್ಯಾಡೆಂಟ್‌ಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಊಟಕ್ಕಾಗಿಯೇ ೧೨೫ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹರಿದಿನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗಾದರೆ ಆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಊಟ, ಬಾಡಿಗೆ, ದೀಪ, ಏಣಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ೧೨೫ ರೂ.ಗಳಂತೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ? ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿ ದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈಗಿರುವಂತಹ ನಿರಂದ್ರೋಗಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI C. M. ARMUGHAM (K.G.F.).—Mr. Chairman, Sir, I am grateful to you for giving me an opportunity to speak on the Demands of today. The Government of India and the State Government are helping the SC/ST in three fields : (1) education, (2) economic upliftment, and (3) giving representation in services. The State Government gives scholarships to SC/ST students for pre-metric and the amount is tagged on to the income limit of Rs. 7,000/-, i.e., if the income limit of the parent is less than Rs. 7,000/- this scholarship is given, and if the income limit is Rs. 7,000/- and above the students are not entitled to scholarship. So far as the Central

Government is concerned, they give scholarships to post-matric students belonging to SC/STs and the amount is tagged on to the income limit of Rs. 9,000/-. I would urge upon the Government to increase this amount because now-a-days even a Peon will get about Rs. 9 to Rs. 10 thousand per annum. I request that the State Government may increase the income limit from Rs. 7,000/- to Rs. 12,000 and so far as the Government of India is concerned it may be increased from Rs. 9,000/- to 15,000/-. Further, the Government of India confine themselves to give scholarships only to two children of a family, and therefore it is impossible for the parents to educate their third child and other children. I urge upon our Minister to request the Central Government to give scholarships to all the children of a SC/ST family, and I hope the Hon'ble Minister will take it up with the Government of India.

On account of the living conditions and their back ground, the SC/ST students are not able to compete with others in the education race, and therefore there are lot of failures; and the moment the boy fails in a class his scholarship is stopped. I appeal to the Hon'ble Minister to see that even failed students should be given scholarship at least for one more year. I understand that this system is in vogue in Maharashtra. Of course, our State Government is doing quite a lot in certain schemes compared to certain other States. Girl students who fail get the scholarships, but not boys. I request that boys who fail should also be given scholarships at least for one more year. The scholarship amount in Primary schools is about Rs. 30/- to Rs. 40/- per annum. I suggest that this amount should be increased to at least Rs. 100/-.

The general literacy is 30 to 32 per cent, whereas the literacy among SC/STs is 13.88 per cent and 14.69% respectively in our State. If we take the districtwise figures, the general literacy in Coorg is 43.30 per cent whereas the literacy of SCs is only 4 per cent; if we take Hassan, the general literacy is 30.6 per cent but the literacy of SCs is only 6 per cent. This shows that the literacy among SC/STs is very very low. Therefore, it is very necessary that special care should be taken to give adequate education to the SC/STs. There should be compulsory enrolment and compulsory admission in all classes. We see a number of drop-outs. At the High School stage the drop-outs is about 50 per cent, because the parents want the boys to work on the fields. Therefore, I feel that some sort of incentive should be there for the parents to send their children to schools. Such an incentive, I understand, is there in some Northern States. To increase the literacy, special coaching should be given to S.S.L.C. failed SC/ST students.

So far as admissions are concerned, it is the practice to give only 15 and 3 per cent to SC/STs respectively. Lot of SC/STs are now coming forward to take up technical education. I would urge upon the Government to increase this percentage in educational institutions to at least 25 per cent in view of the low percentage of literacy. Further, a first-class student should not be treated as a reserve candidate; he should be considered for admission in the general pool. It is necessary to start special institutions such as Polytechnics entirely for SC/ST students. In this connection, I would like to bring to the notice of the Hon'ble Minister that there is a Polytechnic in Uttar Pradesh meant for SC/STs and there are about 500 students, and it is well managed. The State Government can establish such institutions so that more number of SC/ST boys are able to get technical education.

I entirely agree with my hon. friend Sri S. S. Arakeri about hostels run by private agencies and aided institutions and about their mis-management. It is better the Hon'ble Minister will have a second thought about these aided institutions. Sir, in Mysore one family is running eight hostels. It is not a service to the people, but it is a service to themselves. Majority of these hostels are mis-managed though they call themselves as social workers. The poor students go to the hostel, but they are made to sleep on granite slabs. I have written a letter to the Hon'ble Minister about the condition of these hostels. There is one hostel in Bangalore, and when the Committee visited this hostel we found it was actually stinking. How do you expect boys to study in such hostels? there are no medical facilities. The Government gives lot of money for these hostels. There should be effective inspection and proper check over these hostels. Why not Government take over these aided institutions? There are about 310 aided hostels in the State. The Hon'ble Minister may please enquire about the functioning of these hostels, and if they are mismanaged, please try to take over such mis-managed hostels. There are 260 Government Boys hostels and 170 Government Girls Hostels, and 12 Scheduled Tribes Hostels. There are 23 Backward Community Hostels and 3 for girls. Government was kind enough to sanction 46 hostels last year. 50 per cent of these hostels are being run in rented buildings. It is high time that the Government sanctioned Rs. 50 lakhs to construct at least 50 hostels every year so that the practice of running the hostels in the rented buildings will be stopped. There is need for a college for the students of college studying at Kolar and K.G.F. It is very necessary that two hostels be provided one at Kolar and another at KGF for the benefits of the SCs/STs students.

On the economic programmes for these people, the Government is spending 75 percent of the funds on the education and 25 percent on other programmes. On economic programmes there are hardly spending Rs. 50 lakhs on the SCs and Rs. 10 lakhs on the Scheduled Tribes. This amount is negligible. I request the government to increase the amount for the economic programmes.

I would like to suggest creation of a separate department to be in-charge of Commissioner for the Rehabilitation of SCs/STs, to acquire land for house sites, purchase lands for the landless. I would like to bring to the notice of the government that in Punjab there is a scheme where a SC/ST purchases a land worth about Rs 7,000, the government would give him Rs. 5000 as grant to bring the land under cultivation. In order to improve the economic conditions of these people, there must be a Commissioner. The Government of India is paying Rs. 2 crores to the State Government to look after the economic aspect. I appeal to the State Government to approach the Government of India for release of Rs. 10 crores to implement the various economic schemes. The amount paid by the government of India for the post-matric scholarships is nothing. The grant so paid by the Central Government could be utilised for rehabilitation of SCs/STs (2) for purchase of house-sites (3) to start training programme and assistance to selfemployed engineers. The Central Government is not paying any amount for eradication of untouchability. Efforts should be made to get some amount from the Central Government for this purpose.

The Department of Social Welfare should start a "Forthnight Magazine" indicating the number of schemes started for the SCs/STs and the benefits that would accrue to them as a result of these schemes. This magazine should reach every village of the State. The Publicity Department of the Government is not doing any publicity work. It is necessary to have a propaganda machinery to take these schemes to every village so that these people could take advantage of the schemes.

I do not want to touch service matters because most of the points have been covered by Sri Y. Ramakrishna. I intend giving notice for raising 2½ hour discussion to highlight the service matter of these people. However I would like to say that reservation of 15 plus 3 was fixed in the year 1950 when the Constitution came into force. Even after a lapse of 29 years, the same ratio of reservation continues. In the year 1950, we did not have more graduates and techni-

cians amongst these people. Now we have thousands of graduates, engineers and doctors who are seeking jobs. Therefore the ratio of reservation should be increased taking in to consideration the increase on the population and the number of people seeking jobs.

I am sorry to say that the reservation has been decreased. Government would do well to take note of this fact. These people are getting only 16% reservation instead of 18%. In 1970 these people got only 16 per cent reservation instead of 18. This was so because the Government of India wanted to make some reservation for the military personnel. Even our Law Department has not agreed for this proposal. Even the Supreme Court has given a verdict that no reservation should be made to persons other than the SCs/STs. As against the Supreme Court decision, the State Government has passed an order making reservation for military personnel. Whenever 100 candidates are to be selected, 10 posts are reserved for the military personnel, the remaining 90 posts to be filled by other communities. In this way for every 100 appointments the SCs/STs are losing 2 posts. I want the Minister kindly to look into this matter and try to restore these two posts which is a loss to these people. I appeal to other MLAs who have returned to this House from the Reserved Constituencies to join hands with me in restoring the two posts to SCs/STs. This aspect has not been looked into by the Department of Personnel and the Administrative Reforms. This Department has failed to bring this fact to the notice of the Cabinet.

I welcome the reservation order passed by the Government for giving a chance to them even in promotions. But I am sorry to say that this reservation has not been implemented by the various departments. In this connection I may point out that some of the Northern States have passed this reservation order as late as 1974 whereas our State Government passed it in the 1977. Anyway I welcome the gesture of the State Government in this regard. However this order should be made applicable even to Class I posts and other senior scales irrespective of the fact whether these people are qualified or not.

The Annual Report of the Social Welfare Department is silent in respect of matters pertaining to services. The Department should have indicated in the report the number of SCs/STs recruited in the year 1978 in all the Departments of Government; whether all the departments were following the reservation rules strictly; and how many persons were promoted in each department and out of which how belonged to the SCs/STs. The DPAR should devote a lot of time on the service matters particularly with reference to the SCs/STs

The Chief Secretary should be responsible for any lapse in this regard. The DPAR should prepare an annual report and place it before this House for the information. I suggest that there should be a periodical meeting once in six months presided over by the Chief Minister and review the position of appointments and promotions. Otherwise the recent Government Order would not help the SCs/STs.

4-30 P.M.

Therefore in service matter it is very very low percentage in all the departments. Some of the new department also not giving any reservations at all. For example - the District Surgeons. When he makes appointments, he is not following the rules of reservation. The University of Karnataka, Mysore University - they are all not following this rules of reservation. The University of Bangalore recently started giving this representation. But you don't take action against those Registrars or Vice-Chancellors. You must take action against those who do not follow the rules of reservation and they deserve punishment. Our Hon. Minister for Agriculture under whose department the Agricultural University lies, there also there is no reservation for SC/ST. They don't follow even among drivers, malies and sweepers. Then these fourteen nationalised banks they also do not follow this rules of reservation. Similarly, Reserve Bank of India - they don't follow the reservation when bulk of appointments are made, if no reservations are made, how could these SC/ST people get their chance? According to the Government circular, even the aided institutions must also follow this reservation. These are the institutions which make large number of appointments. But I am sorry to say that these private institutions or public undertakings are not making any reservations for SC/ST. The other day the Minister for Health was telling that they give some dollar seats to foreign students who pay money through dollar. When you give seats to foreign students who pay foreign money, you don't give seats to your own poor class people. You expect lakhs of rupees for a seat in the Medical College. How can a SC students pay such a huge amount? Is it possible? Those private medical institutions are not giving any reservation for SC/ST. So, we must take note of the functioning of these institutions and make effective orders with regard to the reservation for SC/ST. You must make it compulsory.

With regard to High Court, Mr. Y. Ramakrishna spoke about it. I would like to say only a few things. In the High Court, we don't get any information. It is like a red colour fort. I am not questi-

oning the efficiency or the responsibility of the working judges. But how can you allow the High court to make appointments according to their own way. According to Art. 229 the Chief Justice can make appointments to certain posts of the High Court. But, here, the High Court has not made any provision of reservation for SC/ST, even though they have accepted the High Power Committee report. In the report of the High Power Committee on page 147, it has been accepted that these High Courts have not made proper reservation for SC/STs. So, they say that the Ministry of Law, and Justice should take suitable action and persuade all the High Courts to adopt this reservation order - both i.e., in direct recruitment, promotion and nomination from the Bar. I would like to know from the Minister the number of posts existing in High Court. Luckily, now one SC member has got an opportunity to become the judge of the High Court. But when they made 9 judges appointment they could have considered at least one or two SC members case. If they are so incapable to be the judges? For instances in the cadre of District judges there are only two SCs. When there are 58 posts you provide only two. In Civil Judges, though the number is 87, there is none from the SC.

There are 208 Munsiffs, where we have got only 5. Similarly in other categories, the representation given to SCs is very low. Therefore, I request the Government to give serious thought to this and set right the defects.

The Karnataka Civil Service Bill was introduced in the House and was passed on 25th August 1978. After passing in both the Houses, it went to the assent of the Governor. But so far, the assent of the Governor has not been given. Why the Governor has not given his assent? In the Bill a provision has been made that the State Government shall consider the views of the High Court, Speaker of the Legislative Assembly, Chairman of the Council and also the Public Service Commission. They must consult you before framing the rules. This is an important legislation for High Court, Legislature and Public Service Commission in order to provide reservation. The main intention of the Government was to make provision for disciplinary proceedings as well as the reservation for SC/STs. Since eight months the Bill is lying somewhere. Is it with the Governor or the Government - I want to know. Because, recently nearly 100-150 posts of clerks and peons were filled up by the High Court. Under the rules, it is the Public Service Commission which has to make such appointments; but not the High Court.

The Public Service Commission has to appoint the clerks and officers for the subordinate courts. They do it on the basis of the requirements of the District Judges. But now what happens is this. In the High Court they make the appointments and post them to subordinate courts. They do not follow the reservation. Therefore, Sir, I urge that justice should be done to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes people who have been deprived of this for the last thirty years without having representation in the High Court. This bill may be implemented so that you can frame the rules for the High Court and all other departments where there are no Cadre and Recruitment Rules.

With these few words, I thank you very much for having given me an opportunity

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ಜೇವರ್ಗಿ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಮತ್ತು ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಗೃಹ ಹಾಜರಾಗಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಆಗಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತರಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನೀರು ಬಂತು. ಆಗ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಅಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚಮವಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ನನ್ನ ಕನಸು ನನಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ವರದಿ ಏನಿದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಬರೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್ ರವರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒಂದಿದ್ದು ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಅಂದೋಳನವನ್ನು ನೋಡಿ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಅನ್ನು ಕಾನ್‌ಸಿಡ್ರುಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಲು ಆಸ್ಪದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾವನೂರ್ ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ಒಂದು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಹರಿಜನರಿಗಿರುವರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ಬಡಬಗ್ಗರು ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬಂದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ಈ ತರಹ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ಏನಿದೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಂಬ ಶ್ರಮಿಸಿದರು ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ಬಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾವನೂರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೊರಿಸಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್

ಅವರು ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮೊದಲು ತಾವು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಅದೇ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಒಂದು ಆಶಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತು, ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ವರದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಉದ್ದ ರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತೆಯೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿ ಬಂದ ನಂತರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಂತಹ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗಲ್ಲ ಒಂದು ಹೊಸ ಜೀವನ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ತಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದು ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಇತರ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋರಾಡಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಅವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಸರ್ಕಾರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್ ಅವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದರ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನ ಗೀಜನಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಫ್ರೆಲಿಟಿಕಲ್ ಮೋಟಿವೇಟೆಡ್ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ನಾವು ಈ ವಗೈಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ರವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಿ ೨೨ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೆನಪಿರಿಸಿದ್ದೇ, ಫ್ರೆಲಿಟಿಕಲ್ ಮೋಟಿವೇಟೆಡ್ ಗೋಸ್ಪರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಸುಖ ಬಂತು!

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ೩ ಮಂದಿ ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದವು. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅನೇಕ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ೩೮ ರಿಂದ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಜಾಬ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯದವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಇದರ ಒಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕೃತ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪೋಸ್ಟ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹೋದಸಲ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೨೫೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ೩೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ೨೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ೫೦ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ದರೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಅಪ್ಪಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಪಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಾರಣ ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಾಗಿ ೪೦೬೫ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಒಂದಿವೆ, ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಸುಮಾರು ೩ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ ಈ ದಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವರ ೯ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಮೀಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ, ಸಾಟಿಸ್ಫೈಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ೯ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಮೀಷನ್‌ಗಳವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ: ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಅವರೊಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ: ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಹೋಳೇಹೊನ್ನೂರು) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಹಳ ಆಳವಾದುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಗಹನವಾದುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮದಿಂದ ಜಾತಿಯಂತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ವರ್ಗದವರು ಜಾತಿ ಬೇಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಶಾದ್ರ, ಅತಿಶಾದ್ರ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಂಥರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆರ್ಯರ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 'ಹೊಲೆಯರು, ಮಾದಿಗರು' ಎಂದು ಏನು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 'ಹರಿಜನರು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಮಹಾ ಮುಖಂಡರು ಎಂದರೆ ಡಾ|| ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು: ಇವರು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬಲವಾದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾದರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಕಳಂಕವನ್ನು ಬೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ೧೭ರ ವಿಧಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ನಾಯಕರವರು. Article 46 of the Constitution of India reads thus: "The State shall promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people and in particular, of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, and shall protect them from social injustice and all forms of exploitation" ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಫಲವು ಮೊದಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂಟ್ರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು, ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಗತಿಗೋಸ್ಕರ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ೧೮ ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾದ ಹುದ್ದೆಗಳು ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಿದ್ದರೂ, ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆಕಳೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಜಿ. ಹಾವನೂರ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮಂಗಂ ಅವರಂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶದ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅಡ್ಡವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳ ಅವ್ಯಕ್ತತೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಜನರು ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಕೂಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟ, ವಸತಿ, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರನೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರುವ, ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಲೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಇದೆ; ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬೋವಿ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಜನಾಂಗದವರು ದಿನವೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಕುಡಿತಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಈ ದಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಮಂಡಳಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಮಂಡಳಿಯವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ If anybody practices untouchability is liable for punishment. ಇದಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಂಬ ಕಳಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವುಂಟು ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಕು.

ಇನ್ನು, ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಉದ್ಧಾರ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೂರಕ್ಕೆ ಐವತ್ತೂ ಜನ ಬಡತನದ ಗೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ತಮಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇವರು ಜೀವನವನ್ನೇ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕವಾಗಿ ಬೆಳಸಿ, ಅವರು ಮುಂದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತ್ತೇನೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಷವಾದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಷಿಫಿನೇ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು extreme social, economical, educational backwardness ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರೆಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಬೋವಿ, ಬಣಜಾರ, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಶ್ಚ ಜಾತಿಗಳು. ಈ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ೧೯೧೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಡಬೇಕಾದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. extreme social, economical educational backwardness ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ again this problem came up before the Parliament and it was discussed elaborately and on the basis of extreme social, economical, educational backwardness ಬೋವಿ, ಬಣಜಾರ, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವು. ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದಾಗ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಬೋವಿ, ಬಣಜಾರ, ಕೊರಮ, ಕೊರಚ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಾಮಲೀಸನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವು. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಲೋಕಸಭೆ ಅರಿತು, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಗ್ಗಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, Lokur Committeeಗೆ refer ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ (a philanthropist), ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ, Anil K. Chand reportನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಲೋಕೋ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಅನಿಲ್‌ಚಂದ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಲೋಕೋರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೋವಿ ಮತ್ತು ಬಣಜಾರ ಜನಾಂಗ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ; ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇವರು ಹರಿಜನರಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಇವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನಿಲ್ ಕೆ. ಚಂದ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ರೀಮೂವಲ್ ಆಫ್ ಏರಿಯಾ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗಹರಿಯಿತು. ಈ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗಹರಿದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟ್ ನಂಬರ್ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೂ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗದೇ ಆರುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಬೋವಿ, ಬಣಜಾರ, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ Synonymsನ್ನು ನಂಬರ್ ೧೯೭೭ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ clarification ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪೆಡ್ಗೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೊಂದರಲಮಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಖಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಬಿಡವರ ಬಗ್ಗೆ, ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ತಾವು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳಾದ ಬೋವಿ, ಲಂಬಾಣಿ, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ ಜನಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ತಾವು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಜನಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

೧೫ ಲಕ್ಷ ಬೋವಿ, ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬಣಜಾರ ಹಾಗೂ ೨ ಲಕ್ಷ ಕೊರಚೆ, ಕೊರಮ ಜನಾಂಗದ ಈ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಸಾಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿಶ್ರರೊಬ್ಬರು ಬೋವಿ, ಬಣಜಾರ ಜನಾಂಗದವರು ಹರಿಜನರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಘಂಟಾಘಂಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಮಿಶ್ರರಿಗೆ ಬೋವಿ ಬಣಜಾರ ಜನಾಂಗದವರು ಪ್ರೇರಕರಾಗಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಬೋವಿ, ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬಣಜಾರ ಜನಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಬೆನಿಫಿಟ್ಯೂ ಇಲ್ಲ; ಈ ಕಡೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಬೆನಿಫಿಟ್ಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಂತರ ಒಪ್ಪಾಟಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿದ್ದರೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜನಾಂಗಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಬಂಧುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕೈ ಮುಂದೆ ಆ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅವರ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ; ಅವರೊಡನೆ ಇದ್ದು ಬೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಬೇದವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನಾಂಗ ಇದು, ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ, ರಕ್ತ ಸುರಿಸಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಇವರು. ನಾನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರ ಬೈ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಗಂಡುಮಾಡತಿ ಓವುಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ೮-೯ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦೦-೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಟರ್ನಾಟಿಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ನಡೆದಿದೆ, ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಹತ್ವದ ಅಂಗಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಶಾಸಕಾಂಗ, ಎರಡನೆಯದು ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಮೂರನೆಯದು ನ್ಯಾಯಾಂಗವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಸಕಾಂಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ನಾವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಲೆಜಿಸ್‌ಲೇಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಾನೂನು ಪಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾನೂನುಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವುದು ಆಗಬಾರದು ಅವುಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ, ಅಟರಿ, ಭಿಕ್ಷುಕ ನಿವಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಸಿನಿಮಾ ಆಕ್ಟ್, ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಸಿಗರೇಟ್, ಟೊಬ್ಯಾಕೋ, ಅಫೀಮು ಮತ್ತು ಗಾಂಜಾ ಇಂಥವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪಂಚಾಯತ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್ ಆಕ್ಟ್, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜುಡಿಸಿಯರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿದೆ. ಊಟ ಮಾಡಿದರೂ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜನತಾಪಾರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪಾರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ

ಫೆಟಕ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ೩೦ ವರ್ಷದ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷ ಬರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಾನ್, ಧರ್ಮಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ವಿಚಾರಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಾಗಳು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಜವಳಿ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ವಾತಾವರಣ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಏನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಪವಿತ್ರವಾದ ತಕ್ಕಡಿಯಿಂದ ಏನು ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಅದು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಭ್ರಷ್ಟರಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ನೆರಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಏನು ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಇತ್ತು ಅದು ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಜುಡೀಷಿಯರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಮಾಧಾನ ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ, ಶಾಂತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೇ ಹೋದರು ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಇವರು ಯಾವುದೇ ಭೀತಿ ಭಯ ಇಲ್ಲದೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಜುಡೀಷಿಯರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಭಾರಿಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಡ್ಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ, ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಯ್ಯರು.

SRI L. G. HAVANUR—* * * I request the Chair to kindly ask the Member to exercise restraint in the use of words. Or else, I am not wanting in that language to give a fitting reply. * * * He has been instigated by some of the judges.

SRI P. RAMDEV.—Sir, can he say like that?

SRI L. G. HAVANUR.—You should know that I am a practising lawyer for at least 25 years at the Bar. He has been instigated. It is a fact that I made a speech in the presence of three judges including * * *

SRI BHEEMANNA KANDRE. * * *

SRI L. G. HAVANUR.—Wait, wait. When all the three.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೀರಿಯವರನ್ನು ಅಪಿಂಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

SRI B. B. SAYANAK.—It is not correct.

(At this stage several Hon. Members stood up)
(Interruptions)

* * *—Matter expunged as ordered by the Chair.

MR. SPEAKER.—If more than one hon. Member speaks, nothing will go into records. Please do not enter into controversial matters. I will see the records and if there is anything derogatory I will remove them. Let us all have patience.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬ್ಲಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಹರಿದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರು.....

It means, he wants to create an impression, that these people...

(Interruptions)

You should kindly warn the hon. Member ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ Every day he is creating frictions in the villages also. He is always in the habit of creating frictions.

SRI B. B. SAYANAK.—What did he speak?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಡ್ಡಿ.—ನಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು? We have every right to say. Let the Hon. Minister give a reply. He has also the right to reply.

MR. SPEAKER.—If any remarks to offend any hon. Member of this House, I will not tolerate.

SRI P. RAMADEV.—On a point of order. I draw your kind attention to rule 288 ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಡ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

SRI L. G. HAVANUR.—For heaven's sake I have not made any reference to any particular judge. Do you mean to say that you are the only person interested in maintaining the dignity of the judiciary? Do you want to give an impression like that? My attack was against the hon. Member for the use of indecent words.

SRI B. B. SAYANAK.—That is not correct.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರಿಗೂ ಅಫೆಂಡ್ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ.ಶಿ.ಪಿ.ಎಂ

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಜ್ಜೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮಾತಿನಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಹೆದರಿ, ಭಯಪಟ್ಟು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಜಿ. ಹಾವನೂರು.—ನೀವೇ ೪-೫ ಕಂಟಿಂಪ್ಟ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಅವರಿಗೆ ಭಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಅದೃಕ್ಷರು. —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇರಿತೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. —ನಿನ್ನೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನವರು ತ್ರೆಟಿಸ್ ಮಾಡಿದ ರು.....

MR. SPEAKER.—Please do not refer to any individual who is not a Member of this House.

SRI BHEEMANNA KHANDRE—I am referring to the Lok Sabha Proceedings.

MR. SPEAKER.—I warn the Hon. Member not to refer to any individual; otherwise he will be in trouble.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, I rise to a Point of Order. When the Hon'ble Speaker makes certain observations about a particular member, the Member should not stand up and enter into arguments. The Hon'ble Speaker has made certain observations and repeatedly warned the Member. In spite of it, the Member persists and enters into argument. If such an attitude comes forward from any Members I request the Chair to take stern action against such a Member.

MR. SPEAKER.—I have already warned him, and if he continues to persist I have to take action according to rules.

SRI B. B. SAYANAK.—Sir, I rise to a Point of Order. When Sri Bheemanna Khandre is speaking, I do not know why the Hon'ble Minister Sri Havanur should stand up and begin to speak. He must first request the Member to yield and then speak.

MR. SPEAKER.—I agree with the hon. member.

SRI L. G. HAVANUR.—It is inappropriate to speak on this matter.

MR. SPEAKER.—If Sir Bheemanna Khandre were to enter into controversy, he will lose his time. I have already warned him.

SRI BHEEMANNA KHANDRE.—Sir, I am an advocate. If I am wrong I am ready to be punished. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ. ಜಜ್ಜಿಸನ್ನು ತ್ರೆಟಿಸ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಉರಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದು ನಿಜ. ೯-೯-೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ಅಲೂ ಕೂಡ ಇದೇರಿತೆ ಉರಿ ಹಚ್ಚಿದ ಪ್ರಕರಣ ಆಯಿತು. ಅದರ ಅವರು ಆ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನೇಷನ್ ಕೂಡ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೋ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ನೀಚ ಜಾತಿ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಎಫೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪುರುಷ ಬಸವಣ್ಣನವರು. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ...

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಸಾಮಿ, ತಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸದಸ್ಯರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಎಷ್ಟು ಜನ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ವಿಷಯ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೫ ಜನ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಸ್ಯಾಕ್ರಿಫೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದಲ್ಲ ಹೋಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಜಾತ್ಯಾತೀತ, ವರ್ಗಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವಿರಬೇಕೆಂದು ಸಮಾಜವಾದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕೀಶನ್ ನಲಿ, ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ, ಆಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂಥವರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ೨೦-೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಸಾಮಿರಾರು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಷಡ್ವಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಪಿ ವಡ್ಡೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಫೀಲಿಂಗ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಫೀಲಿಂಗ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೋ ಆಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವಾಗಿ ಎರಡನೇ ನೇಷನ್ ಆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

SRI VEERAPPA MOILY.—The hon. member is propagating the theory of creation of Pakistan, in that Pakistan may I know who will be Jinnah?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲಿಂಗಾಯತರು ಲಿಂಗಜಾತಿಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ೧೮ ಜಾತಿಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಪಿ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರಸುಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬರೇ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುವುದರಿಂದ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The hon. member on some pretext or the other extending the time-limit fixed. I have told him to conclude his speech a number of times but he has not given heed to my request. I am therefore constrained to call another member to speak. This is the only course of action left to me. I request him to please resume his seat. He has to respect the word of the Chair.

SRI BHIMANNA KHANDRE.—I will protest against the injustice done not only by Government but by the Chair also.

MR. SPEAKER.—I expected this from the hon. member.

(Sri Bhimanna Khandre staged a walk out)

† SRI G. B. SHANKAR RAO (Hirekerur).—Mr. Speaker Sir, I am grateful to you for having allotted some time to speak. I crave your indulgence not to disturb me in the middle. I have to devote myself fully to the Administration of Justice and a word about Social Welfare Department. While speaking on these two demands, I must first congratulate the Minister and the Government particularly for taking a major decision on (1) the appointment of advocates for availing justice and legal advice to the Weaker Sections Secondly (2) provision made for training of lawyers to equip themselves to be appointed as judicial officers particularly to those sections who belonged to the weaker sections. These posts are reserved to them on account of the Havanur Commission Report.

While speaking on the judiciary, I want to confine myself to the working of the judiciary in our State. The executive in the system of administration of Government have control over all the departments and there are many checks and balances in the working of these departments. There are officers in-charge of the development activities and there are inspecting cells and the evaluation cells. Like this, there is no such arrangement made in the Judiciary to evaluate the working of the judicial officers. It may appear to be quite strange but it is quite necessary after the advent of freedom to have some machinery as the work involved in the judiciary is so enormous. I should say that the government must make up its mind to appoint a body of experts who can go round and inspect the offices of the judicial department. They can evaluate their work, test their efficiency and make them alert. The Government should concentrate on this aspect of the matter. The efficiency of a judge is not tested by mere disposal of the cases on his hand, he should also have the quality. In the matter of disposal of cases, one expects the quality also. There should be an arrangement made to assess the qualitative work at all levels. There are enactments where in there are provisions for appeal. One must go in appeal if he has not been given justice at the lower level. An appeal may be reversed by a judgement of the High Court. The type of judgement given by a judge must be a qualitative one. I must say that there must be two tests to judge the efficient of the judicial officers—i.e. by the urgency of the judgement and another how he acts to grievances of the people. We see that people criticise these judges everywhere. There are people

who criticise even politicians and people in public life. If a judge is criticised, it is for his acts of commissions and omissions. If a judge amass wealth disproportionate to his income, and if he shows any favoritism or indulge in corruption, then people criticise. This right of criticism should be there if such things take place in judiciary. Because, judiciary is an important organ of our society. It should protect its sanctity. So, also the freedom of speech guaranteed to the people should not be curtailed.

Today, we see that legal aid is being given to the poor section of the society. It is a good thing for which I congratulate the Government. The pendency of the cases will not be minimised by merely appointing some additional judges. Then there is a move to curtail the vacation holidays of the High Court for which the Minister would bring a Bill before the House. It is a welcome measure. If you reduce the number of holidays they could dispose of pending cases. After all these departments and departments which have no other holidays except the usual notified holidays. Then why only special treatment for this High Court? This practice was introduced when the Britishers were the judges. Now there is no such necessity to continue the same old practice. We have to adjust to our own convenience. There are some departments which work round the clock. The departments like Electricity, Water Supply, Police and Medical—are departments which work round the clock. They don't ask for special holidays except general holidays and casual leave etc., So, also this High Court should not take such long summer holidays. Therefore, this should be curtailed and the Government must see that more number of pending cases disposed of during that period.

Another point which I would like submit is about the judicial officers aloofness. This aloofness is a term which is used in judiciary. These judicial officers should be aloof from other sections of the society. But, today what happens? These judges also try to mix with the people and some of them even desire to be members of social clubs. They freely mingle with other members of the society thereby they come into contact with the people of different tastes and habits. With the result they are influenced by caste and other considerations. So, that word 'aloofness' is gradually given a go-bye. When these people indulge in malpractices and other omissions and commissions, people criticise them. I heard one Member speaking and passing some caustic remarks about the people and the society. If the judiciary kept its aloofness, such a criticism will not be brought against the judiciary. Such omissions and commissions will not be

there. Only persons with a temperament suited to this should be there. Moral for the sake of getting employment if one tries to get into the judicial service, this is what happens.

6 00 P.M.

I wish to speak one or two words about social security and social welfare. I want to refer to Havanur Commission Report, people say so much about it. I know his temperament. There will be some one who will appreciate your work, if not the people of our State, people of some other States will appreciate it. It is a monumental work. If we do not appreciate, the future generation will appreciate. They must view it in the right perspective. The Hon Minister Mr. Havanur has helped the backward people. But I would suggest that he should create a Evaluation Cell.

With these words, I thank the Speaker for having given me an opportunity.

† ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ (ಗುರುಮಠಕಲ್):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದುಳಿದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಲುಪುವ ಅಥವಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಏನು ಇರುತ್ತದೋ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಾನೂನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಹ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬಲವೂ ಕೂಡ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಪುನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಸಮಾಜ ಈ ಒಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಜವೆಂಬ ಅಂದರಲ್ಲೂ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಕೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಚತುರ್ವರ್ಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಚತುರ್ವರ್ಣದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅನ್ವಯವು ಉಳಿದಿದೆ ಹೀಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಜಾತಿಯಾತೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲೇ ಬೇಕು ಆದರೆ ಈ ಜಾತಿಯಾತೆಯೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿಯಾತೆಯೆ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ದುಂಬಿಗಳು ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ರಿಮೂವ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ರಿಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಚ್ಚಿನ ದಿವಸ ಸಮಾತಾವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಜಾತಿಯತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಜಾತಿಯತೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಧರ್ಮ ಅನ್ವವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಣ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಈ ಛತುರ್ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈಶ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ ಅಂತ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಂಬಲಿ: ಬೆಕು. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಜಾತಿಯತೆಯನ್ನು ನಂಬಬೇಕೋ ಈ ಜಾತಿಯತೆ ಉಳಿದಿರುವವರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಆ ದೇಶದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಹತ್ವಾಧನಗಳು ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಮಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಯಾಚೇಕಾದರೆ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥಾ ಕೆಲಸ: ಪಕ್ಷ ಮನೂ ಬಲವಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಇನಬಲ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವೂ ಬೇಕು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಮೂರು ಮಹತ್ವಾಧನಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥಾ ಮನೋಬಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಬಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬಿಡದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಜ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಲೋಪ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಒಂದು ದಿಫಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂಧರ್ವರು, ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿದ ವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಹುಜನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮೇಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದ ದುರದೃಷ್ಟವೇ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ದಮ್ಭಗಳೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್‌ಸನ್ ಒಂದು ಆಕ್ರಮಣದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಥವಾ ಜಾತಿಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇದರಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಲ ಇಲ್ಲ. ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.ಯ ಜನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಜನ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಾ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಚಾ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಇಬವುದು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಎಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆಟರಿಸಿಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇರತಕ್ಕದ್ದು ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಲೆಟರಿಸಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಇನ್ನೂ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ಲೆಟರಿಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವರಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಸ್ಕೂಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಡಲ್ಪ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಿವೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ವಿಚರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇವತ್ತೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಮಿಡಿಯಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾರೂ

ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರವರ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ, ಅವರವರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸುವೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶ ನನ್ನದು ಈ ಧರ್ಮ ನನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕು? ಹರಿಜನರು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಏನು ಬೇಡ, ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇವರು ಈ ದೇಶ ನನ್ನದು ಈ ಧರ್ಮ ನನ್ನದು ಎಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಜನರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಹ್ಯೂಮನ್ ಬಿ ಯಿಂಗ್ಸ್ ಎಂದು ಟ್ರೈಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥದರಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ವಿಸ್ತಾರವಾದಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಈಜಿಪ್ತಿನಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಅಸ್ಪೃಷ್ಯರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಸ್. ಸಿ. ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಡೀ-ಸೋಟೈಜ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳೂ ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೧ನೇ ಸನ್ ಎಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಸ್. ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್. ಟಿ. ಯವರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೯೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ರೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ಸುಮಾರು ೭೦-೭೫ ಲಕ್ಷವರೆಗೆ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಗಬಹುದು. ೭೫ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರೆಸ್ಟರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಎಚ್ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಚ್ಛಿರತೆ ಹೊಂದಿದ ಅಂದರೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಈ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಅಭಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನತಕ್ಕದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ಲಿಟರೇಟೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಬೆಳೆಸ ತಕ್ಕದ್ದು ಬಹು ಕಾಯ್ದಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಮು ಸ್ಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಕೇವಲ ೧೦-೨೦ ಕಡೆಮಟ್ಟ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಮು ಸ್ಕೂಲಗಳಿಗಿ ಗಳು ಮಟ್ಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೆಳವೇನೆ. ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಸಹ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಹರಿಜನರ ಹುಡುಗರು ಕುರಿ ಕಾಯಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರೇಷನ್‌ಯಾಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಈ ಮಕ್ಕಳು ಕುರಿ ಕಾಯುವುದು ಕಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿತು, ವಿದ್ಯೆಯ ರಾಜಿ ಅಮ್ಮಾ ಹುಟ್ಟಿ. ತಮ್ಮ ಕಾಲವು ಅಂತ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟೆಡಿಯಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಪ್ರಾವೀಣಸ್ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಒರ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವೆಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಐ ಎ ಎಸ್ ಅಥವಾ ಸರ್ವ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಿರಿವಾಗಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಈ ಹೂವನ್ನು ಬೈಫೇಟರ್

ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಬೆಸರ್ವೆಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯೂ ತಾರತಮ್ಯ ಏಕೆ? ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಶ್ರಮ ಸ್ಕೂಲಗಳಿಗೂ ಅದೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆ ಜನರು ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ರೋಚಿ ಗೇಳಬಹುದು, ರೇವಲಾಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು; ಆದ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಟಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರೂ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಟೆಪಲ್ ರಕ್ಟಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ :—ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಬೇಕು? ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದು ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾನ್ :— ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲಿ ರಕ್ಟಾಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ರೂ ಇವರುಗಳ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೬೬೦೦ ಜನರಿದ್ದರು. ಈ ಲಕ್ಷದ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲಿ ರಕ್ಟಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯವರ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೊಲ್ಡನ್ನು ಪ್ರೆಪ್ಯರ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೆಪಲ್ ರಕ್ಟಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆದೇಶವಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಪೈಕಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದವರು ಮತ್ತು ಆಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಾಸಾಗದವರೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ಒಂದೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲವರು ರನ್ನೇ ತರಗತಿ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಒಂದೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಡ್ರೈವಿಂಗ್, ರೆಡಿಯೋ ವೆ ಕ್ಯಾನಿಕೆ ವಾಚ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣದ ವರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಆದುದು ಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ರಿಕ್ವಿಜಿಟ್ ಕ್ವಾಂಟಿಟೀಕೇಷನ್ ಇರುವಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಓದಿ ಮುಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂ.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಆದವರು ೧೭೭ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂ.ಕಾಂ. ಆದವರು ೧೭ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಿ.ಇ.ಡಿ. ಆದವರು ೨೫ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ, ತದನಂತರ ೨೬೭೭

ಮಂಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದವರು ೨೦೧೦೦ ಮಂಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗದವರು ಕುತ್ನು ಲಿಟರೇಟ್ ಪಿಪರ್ಸ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ೩೨,೨೨೬ ಮಂಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ರಿ ಮಂಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ೩೦ ಮಂಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಟೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಟೈನಿಂಗ್ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೂದವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಂಪುಕಡೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೆಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ನಾನು ಒಡ್ಡೆಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಒಪ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಭಾಗಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೂದವೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದವರ ವರ್ಗದವರ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಕಡೆಗೆ ತಾವೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಯಾರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಈಗ ಗಲೀ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಾಂಗಿಕ ಆಮರಾ ಹೇಳಿದಂತೆ, ತಮಗೆ ಬಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್-ಕ್ಲಾಸ್ ರಿಪೊರ್ಟನ್ನು ತ ವೇ ಬರೆದಿರಿ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಬಂದು ಸುಯೋಗ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅದಕಾರೂ ತಾವು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅದ ಕಾರಣ ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೂದವರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರ ಜನಾಂಗದ ಹಾಸ್ಟಲ್, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಜನಾಂಗದ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ನಾನಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಡ್ಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿವೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿವೆ, ಬಂದು ಯಾವಗಿರಬೇಕೆಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದಕಾರೂ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಹಿಂದೂದವೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆಮರಗಂ ಅವರು ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಮೊದಲು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್-ಆರ್ಮಿ ಪಿಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ೯೦ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೆಂಟರಷ್ಟು ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಹರಿದ್ವಾರ ಮತ್ತು ಗಿರಿನಗರ ಕಾಂಠಿರಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮೊದಲ ಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ತೆಗೆದು ನಂತರ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೆ ಹತ್ತಿಲ್ಲ, ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಲಿ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಬೇಡ, ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ಒಡ್ಡೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವಾರ ಮತ್ತು ಗಿರಿನಗರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸುಯೋಗ, ಇದನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಮ್ಮ ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಂದು ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೨೦-೨೫ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಡ್ಯಾಮ್ ಕೆಲಸ ಗಳಿಗೆ ಸೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದೊಂದು ಭೂಮಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ; ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬಾರದು, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಡ್ಡೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬರ್ಮಾ ಸ್ಪನವರು ಈಗ ಗಲೀ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರದೆ, ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರು ಮುಂದೆ ಒರಬೇಕೆಂದು

ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು; ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಅವರ ಹರಿಸುವ ಮತ್ತು ಗಿರಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇವರನ್ನು ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ರೈಲು ಗಾಡಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪಿಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸೈಕಲ್ ಸವಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರೈಲ್ವೆ ಮೆಂಟಲ್ ನಾಳೆ ಕಾಂಪಿಟ್-ಷನ್ ಎಂದು ಅಂಥಹವರೇ ನೌಕರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಸೋಷಿಯಲ್ ಈಕ್ವಿಟಿ ತರಬೇಕೆಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ? ಸೋಷಿಯಲ್ ಈಕ್ವಿಟಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ದಿ. ೨೬-೧೧-೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸಿದ ಮಾತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಇಂದಿನ ದಿವಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ತರಬೇಕು ಎಂದಾಗ ನಾವು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಜಬಲ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಅನ್-ಒಜಬಲ್ಸ್ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅನ್-ಒಜಬಲ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಜಬಲ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಿ. ಅವರು ಜೀವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನ. ಬಳಕೆ ಪಡೆದವರಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನ. ಅವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಲಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪುದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-30 P.M.

MR. SPEAKER :— Before I adjourn the House, I want to expunge the following words or sentences from the exchange of words that took place between Sri Havanur and Sri Bhimappa Khandre :

* * * * *

The discussion is concluded and the Hon. Minister will reply tomorrow immediately after the Question Hour. After the reply the Demands will be put to the vote of the House. The Demands for Grants pertaining to the Chief Minister will be taken up for the next two or three days.

The House now stands adjourned to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Thirty Minutes Past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Tuesday, the 22nd May 1979.

*** Matter expunged as ordered by the Chair